

גליון 343
שנה ח' תשע"ט

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תורה למשפחת קלייטן על ראשי לשרית בתמינה

סיפורי חז"ל

משכו וקחו לכם צאן

היה הקדוש ברוך הוא מבקש זכות לגאול את ישראל, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, לך ואמור להם לישראל, כל זמן שהם עובדים לאלהי מצרים לא ייגאלו, לך ואמור להם שיניחו מעשיהם הרעים ויכפרו בעבורה זרה, ככתוב משכו ידיכם מעבודה זרה וקחו לכם צאן ושחטו אלהיהם של מצרים ועשו הפסח. בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה לשחוט הפסח, אמר לו משה ריבון העולמים האיך אני יכול לעשות, האין אתה יודע שהצאן אלהיהן של מצרים הן, הייתכן שנובח את תועבת מצרים לעיניהם והם לא יסקלוננו? אמר לו הקדוש ברוך הוא, חייך, אין ישראל יוצאים מכאן עד שישחטו אלהי מצרים, שאודיע להם שאין אלהיהם כלום, וכן עשו. באותו הלילה הכה הקדוש ברוך הוא בכוריהם של מצרים, ובו בלילה שחטו ישראל פסחיהם ואכלו, והיו המצרים רואים בכוריהם הרוגים ואלהיהם שחטים ולא היו יכולים לעשות כלום.

(שמו"ר טז' ב - ג)

פרשת השבוע

בפסוק כאן: 'והעתירו לה' אלקיכם' לשניהם, כי כן אמר פרעה כל פעם דרך מוסר, אף כי יודע היה פרעה כי משה הוא המעתי, כי כן אמר לו 'למתי אעתיר לך' וזה עתתי אל ה', 'אפרוש כפי אל ה' כי לא ידבר משה בזה לשון רבים שלא יוציא שקר מפיו.

ולא ראו איש את אחיו (י' - כ"ג) זקני וילנא היו מספרים על אחד מתלמידי הגר"א שנתעורר בימי נעוריו אולם לא פירש מאהלה של תורה וכל הימים היה שקוד על משנתו עד שהגיע למעלות רמות בתורה. הגר"א נטל על עצמו להשיאו אשה, ואמנם נמצאה אחת מבנות וילנא שהסכימה לבנות את ביתה עם הצעיר העיוור, ואביה התחייב להחזיק את הווג ובניהם על שלחנו, ובלבד שיוסיף לעמול בתורה. שמחתו של הגר"א ביום הכנסת לתלמידו לחופה היתה מרובה, והיא הגיעה לשיאה לפני העמדת החופה, כאשר השובינין הובילו את החתן לכסות את הכלה בהינומה כמנהג ישראל, באותה שעה פנה אליו הגר"א ואמר: חז"ל אמרו אסור לקדש אשה עד שיראנה, ומשהשלים את דבריו פקח החתן העיוור את עיניו, כל העומדים שם נוכחו לדאות את כוחו האלקי, ובני הווג ראו עולמם בחייהם בנים ובני בנים.

והעתירו לה' אלקיכם (י - יז) פעם סיפר הגה"ק רבי אברהם יפהן זיע"א להרה"ק ה"דברי יואל" מסטמאר זיע"א, על מדת האמת של חכמי תנועת המוסר. פעם קיבל הגה"ק רבי זונדל מסלנט זיע"א מכתב מאחד מתלמידיו בחו"ל שיתפלל עבור רפואת אשתו. קרא רבי זונדל למשמשו ואמר לו לכתוב בשמו כי הוא מתפלל עבור החלמתה. המשמש ערך מכתב קצר והגישו לרבי זונדל לחתום, עיין רבי זונדל במכתב, סילק מעליו ואמר למשמשו לא אוכל לחתום על דבר שקר. אמרתי לך לכתוב כי אני מתפלל, ואתה כתבת כי אנו מתפללים בלשון רבים, והרי זה נראה כשקר. סיים רבי אברהם את סיפורו ואמר, ראו עד היכן דקדק אותו גאון על מדת האמת, שהרי למרות שהיה אפשר לטעון כי דרך עונה היא לכתוב לשון רבים, אבל האמת קודמת לכל. נענה הרבי מסטמאר ואמר, נו, לדעת הרמב"ן הרי זה אמנם שקר גמור, אם המדובר במתפלל יחיד אין לו להשתמש בלשון רבים. וסיפר רבי אברהם יפהן כי זמן רב היה מצטער למצוא היכן אמורים דברים אלה ברמב"ן, חיפש ולא מצא, והסיח דעתו מכל הענין. כעבור כמה שנים הוסיף וסיפר רבי אהרן יפהן, האיר ה' את עיני ומצאתי כן מפורש ברמב"ן, וזה לשון הרמב"ן

זמני השבת

זמני יציאת שבת

ירושלים: 5:34 ת"א: 5:36 ר"ת: 6:08

פרשת בא

זמני כניסת שבת

ירושלים: 4:19 ת"א: 4:33

רחמנים, אולי אצליח לקבץ שם כמה נדבות שיהיה בהם לכל הפחות כדי פרנסת ביתי לכמה חודשים. הרבי הסכים עם הרעיון ובירכו שיצליח בכל ענייני בווינה הבירה. בטרם צאתו מבית הרבי פרץ שוב בבכי ובלב שבור ורצוץ ביקש ברכה מיוחדת, באומרו שאין לו ספק כי כאשר ישמע חברו השונא שנסע לקבץ נדבות בווינה, ירדפנו גם שם, ויקלקל את שמו בכל מיני דרכים ואופנים, והוא חושש מאד שגם מוצא אחרון זה שלפניו ירד חלילה לטמיון. אבל הרבי עודדו ובירכו בחום, והרעיק עליו דברי חיזוק ואהבה אין קץ. שישים בהשם מבטחו כדרכם של יהודי מאמינים בני מאמינים, ויתחזק איתן כנגד כל המפריעים הקמים כנגדו. והרבי חזר והדגיש, זכור היטב ואל תשכח, את הדרך שהתווינו כאן: "מעביר על מידותיו" מן הנעלבים ואינם עולבים. בלב כבד קם האיש ונסע הרחק לווינה הבירה, וכחסיד נאמן קיבל דברי רבו בתמימות ולא הרחרח אחר מידותיו יתברך שמו. והנה בהגיעו לווינה הצליח בקושי לגייס כמה מאות רובלים מנתינות ונדבות קטנות פה ושם, ומשלא נותר לו עוד מה לעשות שם נתן פעמיו לחזור אל ביתו בעיירה לעלוב.

ויהי בדרך נטה ללון לינת לילה באחת האכסניות שבדרך בעיירה נידחת ורחוקה, שאין שם יהודים כלל, והנה כשנכנס לחדרו והחל לסדר את חפציו, הרגיש לפתע שתחת המיטה מונחת מזוודה גדולה, הוא פתח אותה, ונדהם לגלות בה אוצרות ענקיים, היא היתה מלאה בשטרות כסף מסודרים בחבילות בסדר מסודר להפליא, היה זה הזן תועפות אדיר, של מיליונים רבים. חשב האיש לעצמו הרי במקום הזה לא באים יהודים כלל, העוברים ולנים פה הלא הינם גויים גמורים, לבטח נאבדה או נגנבה מזוודה זו מאיזה פריץ שונא ישראל, העומד בדין ברור של "מורידין ולא מעלין" ואין מחזירים את אבידותיו (עב"ז כו ובשו"ע יו"ד סי קנ"ח). פתח אפוא את המזוודה צירף אליה את צרור כספו הקטן שאסף ביזע רב בווינה, וסיפח את המזוודה לעצמו. למחרת בבוקר השכים קום עם שחר כדי לצאת לדרך, אך פתאום הבחין שכל המקום מוקף בפלוגות פלוגות של שוטרים וחיילים חמורי סבר, הבודקים ומחפשים בחומרה בכליו של כל אדם היוצא מן המלון. פחד גדול נפל עליו הוא הבין היטב אחר מה מחפשים. אותו פריץ רשע שאבד את מזוודתו בפונדק זה, כנראה מחפש אחריה, הוא התעשת בנפשו והתפלל לה' שיחזק את ליבו בגבורה, ויצא לדרך בצעדים בוטחים כשהוא מראה פני גביר עשיר הנוסע בעולם לצרכי עסקיו. כשהגיע אל השער ראו השוטרים מיד את המזוודה בידיו ולפי כל התיאורים שנתן הפריץ על צבע המזוודה וצורתה, הכריזו מיד שהנה נמצאה המזוודה האובדת בידו של יהודי, אבל האיש הכחיש בתוקף את כל העלילה ועשה עצמו כלא מבין איזו מזוודה אובדת, הרי זו היא מזוודתי שלי בה נוהג אני כיום לנסוע לכל מקום. הוא הובל היישר באזיקים אל משרד החקירות והחוקר הראשי החל בחקירות ושאלות מתישים, מהיכן באת ולאן אתה הולך? אבל היהודי השיב לו ברוב חשיבות של גביר אדיר, אני גר בלעלוב הקטנה אבל עסקי הרבים מסתעפים על פני מקומות רבים בעולם, כעת מגיע אני מווינה שם כיתתי את רגלי, נפגשתי שם עם הרבה יהודים לרגל מסחרי, ועשיתי עסקים טובים ברוך השם. והנה כאן במזוודתי נמצא כל כספי, כאשר בימים ההם בטרם עידן הבנק, לא היה ניתן להפקיד סכומים גדולים בבנק כפי שנהוג בימינו, והיו העשירים בדרכי עיסוקיהם נושאים עימם את כל את כל הסכומים הגדולים.

עצתו של הרב"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א (יומא דהילולא ז' שבט) בעיירה לעלוב שבפולין של מעלה גרו שני יהודים חברים שאהבו זה את זה עד מאד. במשך השנים התהדקה חברותם והתחזקה ביותר, עד שהיו מספרים זה לזה את כל סודותיהם הכמוסים ושאר ענייני חייהם, ומתייעצים יחדיו בכל ענייני עסקיהם וממונם. ויהי היום והנה התערבב השטן ביניהם כדרכו תמיד לנסות להפריע האחדות והשלום בכל מיני דרכים ואופנים, והצית ביניהם את אש המריבה והמחלוקת רחמנא ליצולן, עד שאחד מהם נתהפך לשונא גדול על חברו, ובמקום היותו אוהבו הנאמן, התהפכה אהבתו לקנאה ולשנאה נוראה שבערה כאש בליבו. הוא החל רודף את חברו לשעבר ומתנכל לו, וביודעו את כל סודות עסקיו וכל השקעותיו, הלך וקלקל הצלחתו בכל דבר, וירד עימו לחייו ממש, עד שבכל מה ששלח האיש את ידו נעשה לו מיד לרועץ, וארב לו בכל פינה להפילו אלי שחת. בראותו כי בלתי אליו הרעה מעם חברו השונא, ואין שום דרך מוצא להתפטר ממנו, החליט להיכנס ולהוכיר את עצמו אצל רבו הקדוש רבי דוד מלעלוב זיע"א, הרבי נטל הקוויטעל מידו ובנועם פי קדשו וחקן ענוותנותו המפורסמת הרגיע את האיש ופייסו, ופסק לו שאין צריך לעשות בזה ולא כלום, כי אם לקיים בנפשו מה שציוונו חז"ל הקדושים להיות מעביר על מידותיו, להבליג ולשתוק ותו לא, ופטרו לשלום.

עברה תקופה והשונא רואה שחברו הנרדף אינו מגיב, לא רק שאינו מתנקם בו, הוא גם לא מראה סימני רוגז וכעס כלל, כאשר פקודת רבו שמרה רוחו בנאמנות להיות מעביר על מידותיו, החל לנסות בדרכים קשים יותר וברדיפות וצרות חמורים עד מאד, שהלה יהיה מוכרח לחוש בהם על בשרו מכות גדולות ונאמנות עד חורמה רחמנא ליצולן, כדרכו של השטן הנורא של השנאת חנם והמחלוקת, שכשהוא מתפרץ בלב האדם נעשה כאש שלהבת יוקדת השם ישמרנו. משהרגיש הנרדף כי באו מים עד נפש, נכנס שוב אל הקודש פנימה, שם הרשה לעצמו לפרוק את לבבו הנשבר על לב אוהבם של הגדול. הוא פרץ בבכי נורא מאין הפוגות וטען שאינו יכול עוד לעמוד בזה, שכמעט אין אותו שונא מניח לו שום פסיעה שאינו מתנכל אליו בחמת זעם ומוצץ את דמו ממש, וכמעט אומר נואש. הרבי כדרכו בקודש חיזקו ועודדו, ודיבר על ליבו דברי ריצוי וניחומים, אבל לא אבה לשנות מפקודתו הראשונה כלום, פסק הרבי בשנית, אין לך להגיב ולא כלום, תתאור בגבורת נפש אדירה ותמשיך באותה דרך ובאותה מידה, של "מעביר על מידותיו" ותקיים בנפשך מאמר הגמרא הקדושה (יומא כ"ג). הנעלבים ואינן עולבין, שומעים חרפתם ואינן משיבים עושין מאהבה ושמוחין ביסורים, עליהן הכתוב (שופטים ה' ל"א) אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו.

אבל מה אעשה בענין הפרנסה? שאל האיש בלב נשבר ונדכה, זה כבר תקופה ארוכה שאינו מביא שום פרוטה לביתי, וכל מה שניסיתי את ידי לקלקל חברי הכל, והעוללים שאלו לחם ולרש אין כל. הרבי הצטער עד מאד ולבו נשבר בקרבו, צערו הנורא של איש ישראל, וביותר על צער השכינה הקדושה המתגוללת בעפר קרנה בוכה תמרורים ומבכה במסתרים, על עניינים אלו שבין אדם לחבירו המכאיבים ומעיקים עליה יותר מכל, כנודע. והנה העלה האיש רעיון, אולי אסע לווינה לבקש שם את עזרת אחינו בני ישראל רחמנים בני

משל ונמשל

כי אני הכבדתי את לבו וג' (י' – א)

רבים מן המפרשים שואלים, כיצד הכביד ה' את לב פרעה ונטל ממנו את בחירתו שלא ירצה לשלוח את ישראל מארצו על אף כל המכות שקיבלו

והענין יובן על פי, משל ליהודי אחד שהיה לו סכסוך עם גוי, והדבר הגיע לכלל משפט. השופט היה נוצרי. עמד היהודי ושלח לו לשופט מתן נאה בסתר. שאל אותו השופט, הכיצד הנך שולח לי שוחד, הלא בתורתכם כתוב שאסור לתת שוחד לדיין, כי לבו יטה אחרי נותן השוחד, והדין שיוציא לא יוכל להיות דין אמת, כיון שיהיה נוגע בדבר. השיב לו היהודי, אילו היית יהודי והיו באים ראובן ושמעון לפניך לדון, הרי דעתך על שניהם שקולה ושווה היא, ואין לבך נוטה לזה יותר מאשר לזה, והדין יכול להיות דין אמת, ועל כן אם צד אחד יתן שוחד, הרי הוא מכריע בכך את לבו של הדיין לצידו, וכפ מאזני הדין תטה לטובתו. מה שאין כן הדבר, כשבאים יהודי וגוי לדון בפני שופט גוי, כאן דעתו של השופט אינה שקולה ושווה לגבי שניהם, לבו של השופט כבר מלכתחילה נוטה לצד הגוי, על כן שלחתי לך שוחד כדי לאזן דעתך, כי כנגד נטיית לבך לצד הגוי, תבוא נטיית הלב אל השוחד, וכפות המאזניים של המשפט יהיו שקולות והדין יצא מתוקן. לפי המשל הנ"ל יובן ענין הכבדת לב פרעה, כי פרעה לא רצה באמת לשלוח את ישראל ממצרים ובבוא עליו המכות הכבדות מאת השם יתברך, היה בכוחן של המכות להטות את לבו בעל כרחו להסכים לשלוח את ישראל, ובחירתו היתה אפוא נשללת ממנו, כי לא מדעתו היה מגיע להסכמה זו, על כן הכביד ה' את לבו לשם איזון, מצד אחד תוקף המכות ומצד שני הכבדת הלב, וכך היו כפות המאזניים שקולות ושוות, ודעתו של פרעה שקולה ומאוזנת, והסכמתו לבסוף לשלוח את ישראל ממצרים, היתה מתוך בחירת אמת, כי כך גזרה חכמתו יתברך, שהאדם יעשה מה שיעשה על פי בחירת לבו.

(ילקוט מאמרים)

לאחר התייעצות החליטו צוות החוקרים שהמוודה תיבדק בתכולתה, והיה אם יימצא בה הסכום במדויק כפי שמסר הפריץ, שטען שסידר את שטרותיו בחבילות ממוספרות ומדויקות, הרי ברור שהיא היא המוודה האובדת, אבל אם יימצא שאין הסכום מדויק, או אז ייערכו בירורים ומחקרים לבירור זהותו ומהותו של הסוחר העשיר לוודא שדבר אמת בפיו. על אתר נפתחה תכולת המוודה, וקבוצת חיילים התיישבה למנות את הסכום האדיר שבה, ונמצא שיש במוודה כמה מאות רובלים נוספים אחר שצירף אליה האיש את הסכום הנוסף שקיבץ נדרות בווינה. אמר הקצין, אם כן עלינו לברר עליך בעיר מגוריך, תיכף ומיד יצא חוקר רץ עם סוס פרש היישר ללעלוב, שם הוא פגש ביהודי אחד ושאלו על שמו של אותו אדם מה טיבו ומה עסקיו וכו'. צריך אני דחוף לדעת מקרוב ממש על כל עסקיו המסועפים תבע החוקר. אך היהודי התנצל על כך שאינו מכירו מספיק, אולם המליץ, יש כאן אדם המכירו היטב מקרוב, אצלו תקבל מידע מפורט מדויק ביותר, שכן הוא מכיר את כל סודותיו העסקיים הכמוסים ביותר. והפנה אותו אל אותו חבר שנהפך לו לא זמן לשונאו הגדול ביותר. הגיע אפוא אל אותו שונא, וביקש לברר על חברו הקרוב שנסע לאחרונה לווינה, מה מצבו הכלכלי? הלה הבין שכנראה מבררים אודותיו במשטרה אם ראוי הוא באמת לצדקה, משום שכנראה חושדים בו שם שהוא מתחזה, מישהו כנראה הלשין עליו ולכן שלחו חוקר לבדוק אם אכן ראוי לצדקה. והנה יש לפניו אפשרות טובה מן המוכן להתנכל אליו. בו במקום פתח השונא את פיו ואמר: אדם זה עשיר גדול מאד הוא שממש עוול לתת לו צדקה, יש לו עסקים מסועפים בכל העולם והוא מסתובב בהרבה מקומות לרגל עיסוקיו הרבים, האמן לי יודע אני מקרוב את כל סודותיו ואוצרותיו, זהו עשיר כמו קרח אסור לתת לו אף לא פרוטה אחת לצדקה.

החוקר חזר מיד עם הפרטים המדויקים ביותר ששמע ממקור מהימן ומוסמך ביותר, שאמנם אכן עשיר גדול הוא האיש והמוודה הזו כנראה שייכת לו כדבריו. וכך יצא האיש ברכוש גדול ועצום לו ולורעו לדורות רבים, עד שאמרו עליו שרכש את כל העיירה לעלוב וסביבותיה בעושרו. בזכות היותו מעביר על מידותיו זכה לעושר עצום בגשמיות וגם ברוחניות שכן מעבירים לו על כל פשעיו. לא בכדי מקובל מרבינו האר"י הקדוש שאם היו אנשים יודעים כמה כפרה גדולה וזכות עצום שזוכים בהעברה על המידות, היו כולם רצים לחפש אחר הביזיונות. אלו הם מן הדברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא.

(טיב הקהילה)

צ'ין אדם לחברו

כל אדם יכול לטעות

פעם כשהשמיע הגה"ק ר' איסר זלמן מלצר זיע"א שיעור בשיבה, נכנס תלמיד אחד לתוך דבריו והכריז: רבי עקיבא איגר כותב ההיפך מדברי הרב. לא הקפיד ר' איסר זלמן אלא חייך והעיר בנחת, כיון שר' עקיבא איגר אומר להיפך הרי שיעורי בטל ומבוטל, אולם היות ולא ראיתי את דבריו כמדומני שמותר לי לסיים את השיעור. ביני לביני עיין אותו תלמיד בחידושי רבי עקיבא איגר, ונוכח שטעה בדבר ואין משם כל סתירה, מיהר הלה אל ר' איסר זלמן וביקש ממנו מחילה. אולם ר' איסר זלמן חייך חיוך נלבב ואמר ומה בכך אדרבה כל אדם ואדם מסוגל לטעות.

בזכות שמחת חתן וכלה

פעם נסעו חסידים ללובלין עם בעל עגלה, שהיה אדם פשוט מאד. בבואם מיהרו החסידים לקבל את פני רבם ה"חווה" הקדוש זיע"א, וכל אחד הכין את הקוויטעל שיגיש בקודש פנימה. ראה עגלון וביקש שיירשמו גם לו קוויטעל ומסר אותו לאחד החסידים, והוא עצמו הלך לבית מרוח. כשנכנסו החסידים לרבי ועמם החסיד שהביא עמו את הקוויטעל של בעל העגלה, התעכב ה"חווה" בקריאת הקוויטעל ואמר כי איש זה מאיר

וזרח בכל העולמות, החסידים שמעו ותמהו, כי הכירו את העגלון לאדם פשוט ועם הארץ. הם שמרו דברי רבם והחליטו להתחקות אחרי מעשיו. שמה נמנה הוא עם ל"ו הצדיקים שבדור. הלכו החסידים לחפש את העגלון באכסניה בה שהה, בבואם קידמו את פניהם קולות צהלה ורינה, הציצו פנימה והבחינו בפניו הזורחים של בעל העגלה שלהם כשהוא מרקד לפני חתן וכלה. ניגשו אליו החסידים ושחו באוזניו את דברי הרבי, וביקשו את הסברו. סיפר להם בעל העגלה את סיפורו: בבואי לאכסניה שמעתי קולות מריבה, היו כאן חתן וכלה עניים שאמורים היו להיכנס לחופה, אך הכלה לא היה בידה לסלק את הנדוניה שהבטיחה, והחתן סירב להיכנס לחופה, כשראיתי את עגמת הנפש של כל הנוכחים, שאלתי באיזה סכום מדובר, הסכום היה גבוה, אך אני החלטתי לשעבד את כל חסכוניי שחסכתי לעצמי במשך כל השנים, ובלבד שלא יבוטל השידוך. ואכן, המחזותנים המשודכים התפייסו, ואני שמח כאן כאילו אני מחתן את בני. ראו החסידים את עיניו הקדושות של רבם ה"חווה" הקדוש צופיות, וכיצד הבחין מיד בשנוי שחל באותו בעל עגלה שקנה עולמו בשעה אחת.

תילולא דצדקיא

שבת קודש ו' שבט

הרה"ק רבי יצחק מקאליש ב"ר אהרן אריה מפרעמישלאן (ת"ר)
הרה"ק רבי חיים צבי ב"ר חנניא יו"ט ליפא (עצי חיים - תרפ"ו)
יום ראשון ז' שבט
הרה"ק רבי ישראל חריף מסטאנוס ב"ר שלמה (תלמיד הבעש"ט - תפארת ישראל)
הרה"ק רבי דוד מלעלוב ב"ר שלמה-תקע"ג)
יום שלישי ט' שבט
הרה"ק רבי יוסף יוסקא הלוי מיאסי ב"ר אריה לייב מוואלטישיסק (תקס"ז)
רבי ישראל יעקב מבילקאמין ב"ר מנחם מענדל מרימינוב (תקפ"ז)
הרה"ק רבי ראובן הלוי ב"ר יעקב הורוויץ מדזארנאווא (דודאים בשדה - תקפ"ט)
יום רביעי י' שבט
הגה"ק רבי מאיר קאצינעלבוין ב"ר יצחק (מהר"ם פדווא - שכ"ה)
הרה"ק רבי שלום מורחי דידיע שרעבי (סידור הרש"ש - תקמ"ב)
הרה"ק רבי יוסף יצחק הרי"צ מליובאוויטש ב"ר שלום דובער (תש"י)
יום חמישי י"א שבט
רבי יהודה צבי הכהן מסאמבור ב"ר אורי מסאמבור (תרע"ט)
יום שישי י"ב שבט
הרה"ק רבי דוד יהודה לייב מקאזאטין ב"ר אברהם יהושע העשיל מסקווירא (תר"פ)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רבטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" רמזים וסיק התרים על המצוות.

מים אחרונים (י"א)

א) מים שנפסלו משתיית בהמה, כשרים למים אחרונים. (משנה ברורה סימן קפ"א ס"ק כ"א)
ב) אין צריך לשפוך על ידיו אלא פעם אחת. (שלחן ערוך הרב שם סעיף ד')
ג) אין חציצת הידיים פוסלת במים אחרונים. (משנה ברורה שם ס"ק כ"א)
ד) אין לו לאכול, אלא אם כן יודע שיהיה לו גם כן מים אחרונים. (משנה ברורה שם ס"ק ב')

"דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך
להשכרה/מכירה/טרייד-אין
מכל החברות 052-7655-222

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז